

MI MLADI BORCI

STANOVSKI TEDNIK ZA SLOVENSKO DIJAŠTVO. — IZHAJA VSAK PETEK. — LETNA NAROČNINA: DIJAŠKA 16 DIN, NEDIJAŠKA 26 DIN, PODPORN VSAJ 30 DIN. — POSAMEZNA ŠTEVILKA 75 PAR — UREDNIŠTVO IN UPRAVA V LJUBLJANI V STRELISKI ULICI 12/II. — ČEKOVNI RAČ. ŠT. 16.078.

LETO II.

LJUBLJANA, PETEK, 24. JUNIJA 1938.

ŠTEV. 41.

Potreba stroge discipline

V soboto 11. junija je papež sprejel v avdienco predstojnike kapucinskega reda, ki so se mu predstavili, ko so bili končali svoje veliko zborovanje. Ob tej priliki je papež imel znamenit nagovor, kjer je zelo jasno naglasil, da je potrebna v redu strogost.

Ker načelo stroge discipline enako velja tudi za druge ustanove, ki si stavljajo velike naloge — tako zlasti za KA, zato prinašamo glavne misli tega nagovora po poročilu, ki ga je objavil »Osservatore Romano« z dne 12. jun. 1938.

Sv. oče je rekel, da bi brez nadaljnega mogočim navzočim podeliti svoj blagoslov, ki ga toliko želijo, če jim ne bi imel najprej povedati nekega priporočila, ki ga često ponavlja, kadar ima pred seboj predstojnike redovnih družin. To priporočilo, za katero sv. oče prevzema vso odgovornost, je beseda, nad vse očetovska, globoko navdihnjena v blagor redovnih družin.

In beseda je ta:

BODITE STROGI!

Trda beseda, toda polna ljubezni, ker edino strogost more izpolniti, kar zahteva resnična ljubezen, vredna prijateljev našega Gospoda; in zlasti strogost, kadar gre za disciplino celega reda, redovnih družin, posameznih redovnih hiš. Kajti disciplina je tisto, kar naredi življenje živo; kajti brez discipline je življenje sicer še življenje, toda slabotno, medlo...

PROTI NEVARNIM NAČELOM NEDISCIPLINE IN NEODVISNOSTI!

In te discipline sv. oče ne priporoča samo redovnim družinam, ampak škofom, duhovnikom, duhovščini sploh, kajti žal je ozračje napolnjeno s toliko nezdravimi načeli nediscipline in neodvisnosti in je treba zabraniti, da bi ta načela prodrli tudi v vrste duhovščine, kajti če manjka strogost discipline, skoraj nič ne ostane za slavo božjo, za čast Jezusa Kristusa, nič za rešitev duš.

STROGOST PRI IZBIRI NOVIH

In sv. oče nima v mislih samo strogosti discipline na splošno, ampak predvsem in na prav poseben način strogost pri sprejemanju novincev. Če bi vam kdo rekel, da ste prestrogi, potem vas pooblašcam, da odgovorite, da papež tako hoče. Kajti on s svojega mesta in s svojimi odgovornostmi more videti potrebo te strogosti tembolj, ko mu je Bog dovolil dovolj dolg pontifikat in si je tako nabral velikokušenj v tej stvari.

Če hočete zares ohraniti sijaj redovnega življenja, morate biti strogi, predvsem pri spoznavanju poklicev, kajti milost božja človeško naravo pač podpira, a je ne uničuje, in tako ostane nujnost borbe, ki je v redovnem življenju tembolj težka. Zato je potrebno odstraniti nevarnost, da bi se neprimerni elementi vrinili v redovno družino, ker ne samo da ne bodo prinesli nobene koristi, ampak ravno nasprotno, prinesli bodo ovire, napote in sramoto.

V MASAH SE SLABOSTI RAJŠI PLODIJO KOT PA DOBRE LASTNOSTI

Ne pretiranost, ampak izkušnja nam pove, da so v skupinah, tudi majhnih, skoro neizogibno kake slabosti. Ne sledi iz tega, da bi redovna družina morala svoje število zmanjšati, saj bi ga bilo celo treba povečati, ampak mora vse storiti, da bodo njeni člani vsi izbrani, da bodo odbrani vojaki. Težka stvar! Težka, toda potrebna! Zares, kadar se več ljudi skupaj združijo, tedaj se dobre lastnosti, zlasti odlične, ne seštevajo, vsakdo obdrži svojo. Nasprotno pa se seštevajo in spajajo napake, slabe lastnosti.

Sv. oče je končno rekel, da je ta premišljevanja povedal ne, ker bi jih navzoči bili potrebni, ampak ker so vredni teh misli, ki morejo veliko pomagati, da njih lepo, slavno in sveto družino ohranijo v tisti lepoti življenja, slave, zasluženja in svetosti.

Notranji minister Francove Španije je pred kratkim govoril o katoliški Španiji:

»Španija bi ne bila nič brez svojega katolicizma. Kajti ta ji daje njeno edinost, njeno veličino in voljo, da postane velika. Kakor že od nekdaj v naši zgodovini je tudi danes katolicizem najmočnejša gonilna sila v naši sveti vojni. Narodna vlada se zato trdno drži krščanskega duha in vsega, kar je s tem v zvezi, kakor je razvidno iz državne zakonodaje. Katoliška država podpira raznovrstno in blagodejno delovanje Cerkve, razširja njene zakone in ji nudi svojo zaščito. Za to pa uživa država sadove apostolata in sodelovanja Cerkve.«

*

Da narodna Španija resno dela po teh besedah, vidimo iz njenih ukrepov, ki imajo vsi katoliški značaj:

1. Notranji minister je proglasil praznik sv. Jožefa za državni praznik. V utemeljitvi je rečeno, da država s tem, da prizna praznik patrona vse katoliške Cerkve, ponovno poudarja svoje katoliško stališče in da hoče na ta način na zunanaj pokazati, da resno misli na izvedbo delavske zakonodaje, ki jo je nedavno oznanila.

2. Mestna uprava v Bilbau je izdala naredbo o prvem sv. obhajilu otrok. V Bilbau je 14.475 otrok, a pod rdečo vlado je bilo mogoče vsega skupaj samo 104 otrokom v starosti od 8 do 14 let prejeti prvo sv. obhajilo. S podporo učiteljev in učiteljic naj duhovščina sedaj pripravi ostale otroke, da zamujeno popravijo in sicer naj bo prvo sv. obhajilo za vse na isti dan.

3. Z odlokom ministrskega sveta je vladna odredba od 23. jan. 1932. o razpustu in razlastitvi Družbe Jezusove razveljavljena in s tem je dana jezuitskemu redu v narodni Španiji zopet svoboda. Kakšne koristi bo prinesla deželi vrnitev jezuitov, je razvidno iz sledečih dejstev: Ob razpustu so bile najboljše srednje šole v Španiji jezuitske. Jezuitski zavod v kraju Sarria pri Barceloni je slovel daleč čez meje Španije po svojem kemijskem inštitutu in svojih laboratorijih za biologijo in eksperimentalno psihologijo. Jezuitski observatorij v Tortosi, ki so ga rdeči delno razrušili, je bil eden od najbolj urejenih v Evropi. Na mnogih krajih so jezuiti za delavce osnovali odlične delavske klube, hranilnice, pokojninske sklade itd.

Ukinitev Družbe Jezusove celo v republiki ni bila popularna, ker takratni režim ni imel ničesar, s čimer bi te ustanove nadomestil, in celo v republikanskih krogih so smatrali razlastitev za protiustavno dejanje.

Iz organizacije

Katoliške akcije

Organizacija Katoliške akcije postaja z dneva v dan važnejša zadeva v življenju Cerkve.

Papež Pij XI. je v času svojega vladanja že do petstokrat govoril o njej.

Z izredno iznajdljivostjo porabi vsako priliko, da Katoliško akcijo, ki mu je draga kot punčica njegove očesa, priporoča škofom, duhovnikom, redovnikom in vernikom.

URADNI PAPEŠKI AKTI.

S Katoliško akcijo pa se sedaj več ne bavijo le vzpodbujajoči papeški nagovori, marveč tudi pravni papeški akti.

Določbe o Katoliški akciji najdemo dalje v več novejših pogodbah med sv. stolico in državami, n. pr. v italijanskem, nemškem in avstrijskem konkordatu. To zopet dokazuje, za kako važno zadevo ima papež organizacije Katoliške akcije.

V motupropriu z dne 25. marca 1938. je papež razmejil pristojnost kongregacije za vzhodno cerkev in kongregacije de propaganda fide v Mali Aziji, v Albaniji, na Grškem in severno-vzhodni Afriki. Razlog za to razmejitev je bil, kakor beremo v odloku, zlasti ta, da bi mogla Katoliška akcija tem bolj uspevati: »da bi se apostolsko in karitativno delo, ki zlasti pripada Katoliški akciji, uspešneje uredilo in napredovalo, kakor nedvomno zahtevajo in svetujejo časovne potrebe.«

Skrb za Katoliško akcijo je torej narekovala papežu ta izredno pomembni upravni akt.

SVETOVNO VAŽEN ODLOK

Našteti upravni papeški odloki so v prvi vrsti pomembni za tiste pokrajine in države, za katere so bili izdani. Za Katoliško akcijo po vsem svetu pa je važen papežev odlok, s katerim je letos ustanovil pri papeški kuriji »centralni urad za Katoliško akcijo« (l' Ufficio Centrale per l' Azione Cattolica). Temu uradu je bil istočasno postavljen za predsednika kardinal Jožef Pizzardo.

Novi centralni urad se je s tem uvrstil med organe osrednje cerkvene vlade. Ti organi se dele v tri vrste: kardinalske kongregacije, sodna oblastva in urade (officia).

V vrsto »uradov« je vstopil tudi novi »centralni urad za Katoliško akcijo«. V njegovo pristojnost spada organiziranje Katoliške akcije po vsem katoliškem svetu.

Temu uradu bodo škofje s celega sveta poročali o organizacijah Katoliške akcije v njihovih škofijah, o njihovem delu in uspehu. Urad pa bo dajal navodila, kako Katoliško akcijo čim bolj uspešno organizirati.

Katoliška akcija bo tako imela enotno vodstvo za ves svet.

Utemeljeno moremo upati, da je z ustanovitvijo tega urada stopila svetovna Katoliška akcija v novo dobo. Čas pripravljalnega idejnega dela, čas poskušanja in tipanja je s tem minul, nastopila je doba smotrenega organiziranja po enotnih smernicah.

Nič ni narejeno, dokler ni vse narejeno; gorje nam, če na lavorikah zaspimo: zveneje bodo.

Pij XI.

Prejšnji mesec je bila v Collegium Russicum v Rimu razstava komunističnega tiska, ki je nudila točen pregled vseh svetovnih komunističnih časopisov. Razstavljenih je bilo okrog 4000 različnih listov.

VODILNA GLASILA

Največji komunistični organ je moskovska Pravda, ki jo je ustanovil sam Lenin leta 1912.

Najvažnejši komunistični list v Zapadni Evropi je pariška Humanité, ki je mogla svojo naklado od 1933. do 1937. podvojiti na 400.000 izvodov. Število organiziranih francoskih komunistov se je v tem času dvignilo od 30.000 na 341.000.

Komunistično osrednje glasilo Anglije je »Daily Worker«, ki pa vendar nima posebnega vpliva. Pomembnejši je istoimenski list v Združenih državah z naklado 66.000.

V Avstraliji dosega komunistični tednik »Worker's Weekly« naklado okrog 12.000 izvodov.

Komunizem v Češkoslovaški razpolaga s 6 glasili. Za vsako narodnostno skupino v tej državi je določen poseben list v jeziku tiste skupine.

Belgijski komunistični list — »Voix du peuple« izhaja v 7.000 izvodih.

Španski komunistični organ »Mundo obrero«, ki nosi velik del odgovornosti za katastrofalni razvoj v Španiji, je izhajal leta 1931. v 20.000 izvodih; leta 1936. je postal glasilo španske ljudske fronte.

KRAJEVNI LISTI

Kar se tiče listov druge vrste, izhaja v sovjetski Rusiji 9250 provincialnih listov z deloma visokimi nakladami. So večinoma bolj mnogostranski in zanimivejši kakor osrednji organi.

Tudi komunistični krajevni tisk v Franciji je močno razvit. L. 1934. je bilo francoskih komunističnih tednikov 34, do lani pa je njihovo število narastlo na 64.

V Angliji je komunistični krajevni tisk brezpomemben, pač pa je močan v Združenih državah, kjer imajo zelo čitane komunistične liste v San Franciscu (People's World), Chicagu, Seattle-u, Oklahomi, Philadelphiji, Birmingham-u itd.

STANOVSKI LISTI

Nepregledne so mnoge oblike boljševističnega specialnega tiska. Važna so zlasti mladinska glasila, tako »Maestro rural«, glasilo mehiškega prosvetnega ministrstva, čigar vsebino morajo ljudskošolski učitelji maestro rural — kmečki učitelji — posredovati šolski mladini.

Glavno glasilo francoske komunistične mladine, ki šteje že 85.000 članov, je »L'Avant-garde«; med angleško visokošolsko mladino je razširjen komunistični list »Challenge« (Poziv); podobne liste ima mladina, ki študira po collegih v Združenih državah.

Slične specialne časopise imajo komunisti za kmete, za večje obrtniške stanovce, za manjšine itd.

CERKEV V BARCELONI

»Oss. Romano« javlja iz Londona 10. junija:

Major britanske vojske Mac Robert, ki se je nedavno vrnil iz Španije, je izjavil, da je Barcelonska katedrala vsaj od zunaj ostala nedotaknjena, v notranjščini pa je res vse izropano, kar bi moglo spominjati na sveti značaj tega kraja.

Pred sedanjimi dogodki se je poleg stolnice — kakor pod njenim okriljem — dvigala mala cerkva... Razrušili so jo. Razen stolnice, Barcelona danes nima nobene cerkve več.

Major poroča dalje, da je preletel v nizkem poletu vasi v pokrajinah, ki jih imajo še zasedene republikanske čete. V vsaki izmed teh kmečkih naselij je ugotovil kup ruševin: to je bilo vse, kar je ostalo od farne cerkve.

Tako poroča Anglež, ki je bil tam. Pri nas pa se dobe katoličani, ki niso bili tam, pa sprašujejo: »Kdo pa je bil tam«, ako jim poveš vest iz cerkvenega vira. Če slišijo vesti komunističnih, ali kakor pravi nadškof Jeglič (glej MMB str. 127.) »iz strankarskih največkrat lažnivih podatkov,« — tedaj se pa nič ne sprašujejo, če je priča bila tam, kajti boječi katolik raje verjame svojemu nekatoliškemu prijatelju kot katoliškemu informatorjem (prim. MMB letos str. 154 desno spodaj).

PROTI »KONGRESU MLADINE« V NEW YORKU

Češkoslovaški škofje so izdali prepoved udeležbe na kongresu mladinske internacionale, ki se bo vršil od 18. do 25. avgusta 1938. v New Yorku. — Že avgusta 1936. so zaradi nevarnosti komunističnih vplivov mnogi škofje prepovedali katoliški mladini vsako sodelovanje na takratnem ženevskem svetovnem mladinskem kongresu. — Češkoslovaški škofje poudarjajo zlasti popolnoma nekrščanski značaj tega mednarodnega mladinskega zborovanja.

KNJIŽNICA KA V NEAPLU

Kardinal Ascaleri je 4. maja svečano otvoril knjižnico v hiši KA v Neaplju, ki jo je ustanovila Zveza katoliških akademikov in akademikov.

Knjižnica ima namen, da šola izobražene laike za sodelovanje pri delih katoliškega apostolata. Na razpologo so predavalnice in številne brošure in knjige, poleg tega pa še okrog 50 italijanskih in inozemskih časopisov.

Pri otvoritveni svečanosti je imel univ. prof. Carlo del Grande predavanje »O stališču grških očetov prvih stoletij do miselnih dobrin grštva«.

Govornik je pokazal, kako se je v teku prvih stoletij cerkvenim očetom posrečilo izluščiti iz poganškega grštva vse, kar je za človeka dragoceno in vse pravno dobro, in potem to s krščanskim miselnim zakladom poduhoviti in razsvetliti. Naloga današnje krščanske znanosti pa je za nas ta, da zaklade znanosti in velike duhovne moči, ki žive v današnji kulturi prav spoznamo, in jih v krščansko modrost in življenje vključimo.

KARDINAL PIZZARDO O NERAZUMEVANJU ZA KA

Pri svojem prihodu v novo naslovno cerkev sv. Marije v Via Lata v Rimu je imel kardinal Pizzardo kot vodja papeškega urada za KA pomemben govor, da odstrani številne nesporazume o Katoliški akciji, ki so še vedno razširjeni v Cerkvi in zunaj nje.

»Če naloge katoliškega apostolata prav razumemo, bi moralo to nezaupanje in to nerazumevanje končno izginiti s sveta. Gre za versko udejstvovanje laikov, ki ga vodi hierarhija. Gre za udejstvovanje v blagor Cerkve, toda tudi v blagor družbe, v kolikor gre n. pr. za to, da vzgojimo mladino v čistosti in v verskem duhu, da jo izoblikujemo v zanesljive državljane, ki zvesto izpolnjujejo zakone in so vzorni v družini in v poklicu.«

Dobra razlaga...

Diktatorjev sin: »Očka, kaj je to fašizem?«

Diktator jezno: »Drži jezik za zobmi in govori samo takrat, kadar te kdo vpraša!«

Laži o bogastvu španskih jezuitov

O pravljenem bogastvu španskih jezuitov se je mnogo govorilo in pisalo že pred stoletji. Sedanja španska državljanska vojska je pa znova dala priliko bujni domišljiji mnogih, da so se na široko razpisavali o tej stvari. Večinoma hočejo na ta zelo uspešni način jezuite očrtni zlasti pri delavskih masah.

Zgodovina veliko pripoveduje o čudovitih zlatih rudnikih v nekdanjih španskih ameriških kolonijah. Zato so si lahko izmislili naravnost bajne reči o bogastvu Španije same, njene Cerkve in predvsem jezuitov.

Tako je mislil l. 1767. neki poročevalec, da samo paragvajska jezuitska provinca prinese letno velikansko vsoto 4.000.000 pesosov v redovno blagajno. Isto leto je poročal neki genovski častnik, da so v jezuitskem kolegiju v Barceloni našli 33.662 zlatnikov in srebrnikov in v kletah da je bilo skritih 56.441 diamantov in drugih dragih kamnov. Zraven tega so baje španski jezuiti naložili v Bank of England 16.000.000, 14.000.000 golarjev pa spravili na varno na Holandsko.

Ko so pa uradno preiskali, kako je s tem bogastvom, se je pokazalo, da je bilo vse to pisanje gola laž in izmišljotina. Tako piše slavni nemški protestantski zgodovinar Pastor (XVI. zvezek 834-6).

L. 1898. je nemški list »Frankfurter Zeitung« poročal, kako slabo ravnajo na ladjah Transatlantske družbe z vojaki, ki se vračajo s Kube v domovino. In kdo je bil glavni krivec? Španski jezuiti. List je namreč trdil, da so oni lastniki te družbe.

Ko so ga zaradi teh obdolžitve napadli, je list začel še huje lagati. Zato je moral priobčiti popravek, ki mu ga je poslal madridski jezuitski provincial. Potem je »Frankfurter Zeitung« dala mir celih pet let, ko je isto laž znova prinesla v svojih stolpcih. In od 1898. do 1904 l. je to laž, seveda brez popravka, prineslo še najmanj deset drugih nemških dnevnikov.

Znova so se pojavile take govorice ob ustanovitvi nove španske republike l. 1931-32. Španski jezuiti da imajo velikansko premoženje. Da so udeleženi pri zelo dobičkanosnih gospodarskih podjetjih. Vse to je bila zavestna laž

ali pa zmota. Tako so n. pr. jezuiti z različnimi zbirkami in z ustanovami dobrotnikov zbrali sredstva, da so zgradili v Madridu zavod za izobrazbo revnih tehnikov. Ker so nasprotniki delavski masi pripovedovali, da imajo jezuitje od tega zavoda velike dobičke, je bila ta tako obče koristna ustanova v kratkem času samo prah in pepel.

Nekritični napadi na Cerkev

ZA NEVEDNE LJUDI

V potu svojega obraza se brezbožniki trudijo, da bi vero in Cerkev osmešili; kar imajo pri tem uspeha, se imajo zahvaliti pač le neizkušenosti in nepoučenosti ljudskih množic, kajti vsi ti očitki so tako naivni, da ne prenesejo nobene resnejše kritike.

Oglejmo si danes nekaj proizvodov brezbožniške modrosti, kakor nam jih podaja njih vredni učitelj Jud Scheinmann. Ta mož je izdal posebno brošuro z naslovom: »V čigavi službi so rimski papeži«. Ze enkrat smo se za to brošuro nekoliko pozanimali, oglejmo si še danes nekaj »duhovitih« citatov iz nje.

SOCIALNA AKCIJA PAPEŽEV

»V teku zadnjih let je papež Pij XI. izdal in še izdaja celo vrsto okrožnic, v katerih razširja svoj recept za vpostavitve svetovnega reda. Zatrjuje, da je edino meščanska družba Bogu po volji. Srdito kleveta komunizem in organizira armado popov in menihov za svojo službo. Izdal je posebno pismo o družini in zakonu ter zatrjuje, da je poklic žene v kuhinji, pri otrocih in v cerkvi. Nasprotuje ženski enakopravnosti... V svojih okrožnicah o delavskem vprašanju priporoča papež delavcem ljubezen do kapitalistov in pravi, da je delo zanje Bogu prijetno.«

PROTISOVJETSKO VOHUNSTVO

»Papež daje zavetje aristokratom, ruskim belogardistom, ostankom bele armade vseh razredov, pregnanim knezom (Volkonskemu) in drugim, ki so zbežali pred revolucijo. Pij XI. ve, da imperialisti rabijo vohunov za delovanje v Sovjetski državi. Tudi ustanavlja ruski seminar, kjer pripravlja belogardiste, bivše ruske častnike, da bi postali katoliški duhovniki in vohuni, katere bi mogli vsak čas poslati v SSSR.«

Edino dobičkanosno podjetje bi jezuiti imeli v južni Španiji. Tam je na nekem posestvu precejšen slap, kjer so zgradili mestno elektrarno in vodovod. Teh podjetij pa niso imeli v rokah jezuiti, marveč so uporabo vode in posestva dali v zakup mestu.

Če vidimo kje, vidimo tu uspeh pravila naših nasprotnikov: »Drzno obrekuj! Nekaj vedno ostane!«

PAPEŽ JE »SLUŽABNIK IN ZAVEZNIK FASIZMA IN KAPITALA VSEH DEŽEL«

In če vseh teh klevet še ni dovolj, pogledjmo celotno sliko:

»Papeštvo je in ostane orodje izkoriševalcev, sovražnik svobodnega gibanja za osvoboditev delavcev, sovražnik vere in kulture, sovražnik komunizma in sovjetske države. Papeška Cerkev je svetovna centralistična organizacija. Kar papež ukazuje iz Rima, velja za duhovnike vseh dežel in tako tudi za one, ki žive v Rusiji. Zato duhovniki, ki so na ozemlju sovjetske zveze, vodijo protisovjetsko politiko. Duhovniki so najhujši sovražniki komunizma in socialistične dejavnosti.«

VKLJUB TEMU:

ZOPET PONUDENA ROKA!

Vse to klevetanje pa juda Scheinmanna prav nič ne ovira, da ne bi na isti strani, kjer daje prejšnje izjave, ponujal katoličanom roke.

»Stranke kominterne delajo na to, da bi osvobodile katoliške delavce reakcionarnega vpliva duhovščine. Tovariš Thorez, glavni tajnik francoske komunistične stranke, je izjavil...« in navaja Thorezove in Duclosove besede o ponudeni roki.

PREMISLJEVANJE...

Čemu dela komunistična Rusija take akcije za mir? Zakaj ne za vojno?...

Aha, jo že imam! V SSSR imajo že v miru krušne karte, neprestanu obsedno stanje, neprestane veleizdaje, neprestane umore... itd.

Kaj bi vojna komunistični Rusiji, ko pa ima vseh njenih dobrot na pretek že v miru!?

Odg. urednik: Ciril Kovač (Ljubljana). Izdaja konzorcij (J. Prešeren, Ljubljana). Tiska Misijonska tiskarna, Groblje-Domžale (A. Trontelj).